

Exterior su-
perficie.
Constructio
nis ratio et
usus.

dicuntur sui partes processus ue ingerit, huius situm ostendunt, uti sanè & ipsius quoque figuram & magnitudinē. Hæc membrana exteriori^a superficie uelut aqueo humore oblinitur, secundū partium quas ambit tubera extuberans. ipsa namque uix alibi crassitiam uariat, ac tenuissimæ semper membranæ innumeris uasorū ductibus oblita speciem cōmonstrat. Quippe uasorum potissimum gratia illam rerū Opifex condidit, nimirū ut instar^a mesenterij & humilioris membranæ omenti & extimi fœtus inuolucris (à quo suum nomen tenuis membrana Græcè *χρυσώδης* nuncupata, mutuauit) ea uasa tutò deduceret suffulciretq̃. Quinetiam cerebri & cerebelli est inuolucrum, non simplex profectò, ut dura membrana, quæ propugnaculū potiùs ac defensoriū cerebri aduersus caluariæ occursum censetur, quàm operimentum: sed quod ipsorum substantiā proximè contineat & firmet, non secus quàm caseorum formæ lac paulo antè coagulatu sustinent, & singūt pariter. Atq̃ ad hos usus Natura hanc membranam summè idoneam produxit, tam mollis enim tenuisq̃ & sequax est, ut aptissimè omnibus anfractibus sinibusq̃ sese ad profundissima usq̃ ingerat, & quæcunq̃ uasa cerebrum expetebat, ea deducere possit. Quinetiam ad cōleuis cernitur, ut sua grauitate neutiquā uim cerebro inferat: & tam ualida interim duratq̃ existit, ut à dura cerebri membrana sursum tracta non diuellatur, imò illum suspensionis impetum à Natura sagacissimè frequentinumerosaq̃ & continua uasorum serie paratum sustinet, cōpollens robore, ut concinnè cerebri substantiam instar formæ cuiusdam (uti iam diximus) amplectetur & sustineat. Cæterum magis Naturæ sapientiam admirabimur, si non minori industria illam hîc atq̃ in quatuor elementorum sedibus assignandis usam esse inquisuerimus. quod sanè illico obuium fiet, si terræ caluariam, aquæ duram cerebri membranā, aëris tenuem, & igni substantiam cerebri assimilaueris: ac dein expendis rerum Opificis solertiam, qui ut inter terrā & ignem, quoniam natura à se inuicem maximè absunt, aquam et aërem collocauit, ita quoq̃ in medio caluariæ & cerebri (quod substantijs longè discrepant) utraq̃ membranas interiecit, nō contentus uno amicitiae uinculo illa interueniente. Oportet nanq̃ nō situ solum id in medio locari quod est uerè medium, sed etiam natura: si modò quod secundum eandem proportionem ab extremis uariat, uerè medium censetur. Neutra autē membrana proportionaliter à caluaria & cerebro uariabat: nam tenuis plus ab ossis duritie uinebatur, quàm ipsius cerebri mollitiem superaret. Econtrariò autem dura multo erat cerebro durior, paulo uerò offe mollior. Quapropter si tenuem duntaxat membranā Natura creasset, nequaquā indēmnis caluariæ occurset: si duram, cerebrum ipsius consuetudine læderetur. Quo minus igitur ipsum cerebrum aut eius proximum inuolucru offenderetur, prior tenuis membrana, post hæc autem dura locatur: quæ quanto est offe mollior, tanto ipsa tenui est durior: quanto uerò hac tenuis est mollior, tanto tenui mollius est cerebrum. Quanquā rursus tenuis membranæ mollietates uluili, ut illa commodè undequaq̃ in cerebri anfractibus sese ingerat, & in uentriculos, processus uarios unā cū uasis porrigat, uti prius est relatu. Quinam uerò eiusmodi habeantur processus, in plexuum & uentriculorum cerebri descriptione persequar, præsentis sermone ad cerebrum opportunè deflexo.

DE CEREBRI AC CEREBELLI NUMERO, situ, forma, reuolutionibus & substantia. Caput IIII.

HIS quæ præsentis Capite pertractantur ostēdendis, potissimum seruiunt tertia figura, ac dein omnes ferè ad decimam quartam usq̃: sed potissimum prima figura Capitis secundi, libri quarti, basim cerebri ac cerebelli cum dorsalis medullæ initio proponens.

Cerebri nu-
merus.

DISECTIONIS professoribus cerebrum in³ anterius, quod cerebrum, & in² posterius, quod cerebellum uocant: deinde anterius in⁴ dextrum & sinistrum diuidi consuevit: non quod Anatomicorū proceres cerebrum omnino diuisum, & non aliqua semper ex parte continuum esse arbitrat sint (quanquam etiam illorum scripta tale quid subinde innuant) at quod ut unica manus in digitos, ita quoq̃ cerebrū in diuersas partes discretum uideatur. Quemadmodum enim prius de tenui cerebri membrana differebatur, sic etiam dextra cerebri pars, & sinistra, & cum his cerebellum, & dorsalis medulla, neruicq̃ ad unum omnes, insuper & nates testesq̃ cerebri, deinde⁵ callosum corpus, & id quod instar testudinis effigiatum est: præterea dextri sinistriq̃ uentriculorum⁶ septum, & uermiformes cerebelli processus, & si quid est eiusmodi, inuicem continuæ partes existunt, eademq̃ substantia constituuntur in duritiâ coloreq̃ aliquantulum uariatē. Insuper omnia quæ modò recensbam, situ, usu, conformatione, magnitudine, & id genus alijs, quæ in partium constructione

rima. h 2 fi. L. L. i 6 fig. A, A, A. h 5 fig. X, X, X, X. i 11 fig. C, D, C, D.

rimamur, ita ab inuicem differunt, ut nō aliter q̃ si differentes disunctæq̃ partes essent, pleriq̃ imposuerint. Quotū enim quemq̃ Anatomicorū inuenias, qui cerebrū nulla substantiæ continuitate cerebello continuū esse nō asserat: ad de alios qui cerebrū in duas partes ut pulmones dissectū esse docet, et omnia nobis indefesso scribendi pruritu, suis somnijs hîc dantes, perturbāt. Cerebrū nanq̃ quantūuis tota sede, quæ cerebello incumbit, & quæ frontē spectat, penitus in duas partes dissectū sit, & eadē sectio secundū totā cerebri longitudinē in ipsius elatiori regione ducatur, non tamen ob id in medio ipsius iuxta⁷ basim inter occipitium & frontem omnino diuisum cernit. Quanta enim callosi corporis est⁸ longitudo, tanta quoq̃ sedes secundū longitudinē cerebri consistit, quæ dextra eius pars sinistra continuatur. atq̃ ita uel huius corporis interuentu, & eius⁹ quod instar testudinis extructū est, & septi dextri sinistriq̃ uentriculorum supra cōmunem eorū uentriculorum¹⁰ cavitatē, tertium uel uentriculum duæ cerebri partes continuæ sunt. Deinde in basi etiam eas esse continuas ostendit, cum magna & secundum longitudinē & profunditatē qua continuant¹¹ regio, tum cerebri testes & nates & omniū maximè quod ex cerebri basim medio pronascit¹², dorsalis medullæ¹³ initium, quod amplum crassumq̃ est, & perinde ac illæ duæ cerebri partes hoc in loco continuū unumq̃. Deinceps etiā si dextra sinistraq̃ cerebri partes quæ cerebellum integunt, nihil minus q̃ cerebello continuæ sunt, tamen inferior cerebelli sedes iam dicto dorsalis medullæ initio duobus locis¹⁴ continuatur, idemq̃ cum ipso corpus, si continuitatem spectes, efficitur. Cæterum quis præcipuus continuitatis locus sit, quæq̃ omnes illæ quas paulo ante enumerabam partes censeantur, ordine suo loco seorsim enarrabo. Hactenus enim quæ nunc præcessere sermone completi libuit, ne in cerebri numero aliquis, qui iam admonitus sectionem aggressurus est, illic me unā cum cæteris Anatomicis hallucinatum arbitretur. Ac proinde nunc cerebri situm opportunè aggrediar, quem ipsius cerebri membranæ, & potissimum¹⁵ interna caluariæ amplitudo edocent. Quicquid enim eius amplitudinis duæ cerebri membranæ & glande pituitam cerebri excipiente & ramis quibuscūq̃ maximarum cerebri petentium arteriarum non occupatur, id uniuersum cerebro ac cerebello adimpletur. Cerebellum decuplo aut undecuplo minus cerebro est, atque unā cum dorsalis medullæ principio eam caluariæ amplitudinis sedem sibi uendicat, quæ posteriori partē¹⁶ tubæ in capiti samplitudinem cavitatem uel auditus organorum causa prominentium, & deinde duobus in occipitij ossis¹⁷ sinibus circumscribitur, qui ut duobus primis duræ membranæ¹⁸ sinibus, quos dextrum & sinistrum nuncupamus os, cedat, caluariæ cavitati insculpuntur. Hanc enim instar circuli circumscriptionem cerebellum nulla ipsius parte excedit, hæcq̃ circumscriptio cerebelli situm opportunissimè cōmonstrat. Haud enim hominibus, ut bobus fortassis (quos Galenus ad cerebri cognitionem duntaxat aggressus uidetur) cerebellum in occipitiū ad eō porrigitur, ut nō etiam postrema cerebri pars in posteriora magis quàm ipsum cerebrum uergat, nobisq̃ uocatum occipitium impleat. Quippe postrema & elatissima humani cerebelli pars uix eoulsq̃ ascendit, ubi digitis infimam occipitij partem attingere possumus. Neq̃ etiam in nobis aliqua occipitij ossis sedes musculorū insertionibus libera contingi potest, quæ cerebellum implet, etiam si interim Anatomici ipsius situm ita recenscāt, quasi totā in occipitiū prominulam regionem, ex cuius tubere uulgus memoriæ ingenijq̃ uim metitur, cerebellū infarciret: imò elatissima cerebelli portio ad¹⁹ mediā duntaxat sedē pertingit, quæ à posteriori sede²⁰ foraminis dorsali medullæ uiam præbentis, & A literam imitantis futuræ²¹ partem habetur, quæ sagittali committitur, usq̃ ad quam alij cerebellum conscendisse suis bobus & asinis, aut somnijs delusi scripserunt. Præterea superior cerebelli pars in hominibus, quemadmodum sanè in canibus, bobus & ouibus instar globi cuiusdam, aut etiā acutius nequaquā extuberat, sed plana et depressa minimumq̃ in medio prominens conspicitur. Hæc itaq̃ caluariæ sedes cerebello dedicata, ipsius situm, circumscriptionem, formam ac magnitudinem edocet. Cerebellum etenim, quemadmodū & sua sedes, latius est quàm longius aut profundius, & humiliori ipsius regione, idq̃ potissimum iuxta ipsius posteriora latioris globi imaginē exprimit: in cuius medio acuta, neq̃ admodū lata habetur²² impressio, quæ illi inducit²³ tuber instar crassissimæ lineæ in occipitij ossis prominēs, quod eius ossis robur insigniter adauget, cuiq̃ dura cerebri membrana pertinacissimè connascitur. Porro in anteriori parte, quæ cerebellum ad cerebri nates exporrigitur, id quasi in acutum fertur, undiq̃ suæ sedis formam accuratè referens. Cæterum eiusmodi omnia in cerebro, quod per me si uoles anterius cerebrū etiam adhuc nuncupare poteris, ostendit reliqua caluariæ cavitates cerebello nō oppleta. Vnde etiā cerebrū secundum ipsius basim depressum est, neq̃ globi modo extuberat, quamuis interim inæquale & nō unius formæ uisitur. Vbi enim oculorū sedibus & olfactus organorū sinibus inuicem, uariarum est: nam ad sinus organorum olfactus antrorum²⁴ extuberat, utrinq̃ autem ad sinū illorū latera propter ossis in caluariæ cavitatē extuberantis prominentiam, unā impressionē admittit. Prominet uerò ibidem inæqualibus tuberibus os ad com

Quibus sedib.
dextra cere-
bri pars sinis-
trae continue-
tur.

Cerebelli qui
cerebro sit cō-
tinuum.

Cerebelli si-
tus et magni-
tudo.

Cerebelli
forma.

Cerebri ma-
gnitudo et
forma.

Gg 3 modas